EPILOGUS.

ET sic tandem etiam, Lector benevole, hanc compositionum mearum Medico-Chymicarum novam Editionem, multis auctam & locupletatam accessionibus, quas promiseram, multa etiam in recognoscendo, corrigendo, elimando, si quid mendosum, aut minùs aptum usibus publicis irrepserat, adhibitâ diligentiâ, per Dei gratiam nunc absolvi. Quæ sanè editio sic recognita, correcta, & elimata, etsi talis, ut non titulotenus, sed reipsâ Thesaurum se probet & Armamentarium Medico-Chymicum, quibusvis morbis & affectibus humani corporis propellendis efficacissimum? Non dubito tamen, quin adhuc meos inveniam Hadriano-Magistes, modo hoc, modo illud canum instar, allatrantes & arrodentes in illo opere, imò non tam in opere per se, quam operis producti auctore. Opus enim ipsum quippe bonum per se, & à bonis reique Medicæ callentissimis jam pridem dilaudatum, cum vituperiis convellere isti nequeant, Me subinde, me post Deum, operis Auctorem calumniis proscindere nituntur, & hi sanè, quantum hactenus quidem de latratibus istis & rosionibus compertum nobis, non unius sunt, sed diversorum generum. Quidam eorum, cum simile quid, nedum melius, hactenus non præstiterint (præstare autem vel planè noluerunt, invidiâ forsan prohibente, si non ignaviâ, vel, quod verisimilius, nequiverunt) quod meum solius est, per Dei gratiam, aliorum etiam operis ascribunt mutuis, ne scili-

ſcilicet genuino Auctori ſua maneat integra exiſtimatio, & illa (quæ tamen nemini invidet ipſe, qui meretur) à bonis viris in templo famæ & bonæ mentis ſuſpenſa jam pridem monumenta. Quæ proinde ut ſuo deturbent iſti loco, vel ad minimum maculis aſpergant ſuſpicionum, conquiſitis hinc inde variis miſſilibus, vanis tamen illis & invalidis, aggredi nituntur & impetere. Præcipuum, & quod palmarium putant, hoc eſt: Artem longam eſſe, vitam hominis brevem, ergò ajunt qui fieri poteſt, ut tot illa, per totam artem *Medicam*, longiſſimâ experientiâ nitentem, *diffuſa experimenta ſingularia* unius ſint hominis? *poſſem hîc*, ſi vellem, prolixe commemorare, quid & quantum alii, ante me, cum in hâc, tum aliis facultatibus, ſuo quisque modo ſingulariter, magnâ cum laude & admiratione præſtiterint, idque annis ſuæ vitæ non usque adeò numeroſis; ſed miſſis jam illis, de meo tantum, quod defunctus hîc ſum, labore loquar, per Dei gratiam, feliciſſimo. Difficilem hunc, fateor, maximeque operoſum ſum expertus; ſed tandem tamen, Deo aſpirante ita ſuperabilem, ut quæ per illum ex gratiæ & naturæ lumine, magnis ſumptibus inventa, multis etiam & variis tam magnorum principum, quam aliorum curationibus, ad annis vitæ meæ plurimis feliciter adhibita ſunt & approbata, boni publici promovendi amore, in publicam emittere lucem non ſim veritus. Quæ quidem ita publicata ſi Mea ſolius eſſe negare, adhuc pergant invide? age, demonſtrent tandem, à quibus & per quos illa alios adinventa, per quos & à quibus aliis mihi communicata. Sed hæc iſtorum demonſtratio cum ex voto parùm ſucceſſura videatur, defectis & ſuccumbentibus iisdem alia cohors aliorum, prioribus etiam iſtis nequiorum ſuccenturiati & opem ferre ſubſidiariam conatu, dum, quicquid præſtitum in hoc noſtro opuſculo, per ſe quidem nec illis ipſis illaudato, ſuâ quippe ſemet-

ipſum

ipſum bonitate, vini inſtar vendibilis, commendante, ſpiritui aſſcribunt familiari. Rectè quidem illi, per ſpiritum hunc primò & principaliter intelligerent eum, à quo omnia, in omnibus operatur, à quo, & in quo, & per quem ſunt omnia, in quo ſumus, vivimus, & movemur, ſpiritum nempe divinum & omnipotentem, omnibus bonis familiarem, de quo etiam Poeta Ethnicus, dona illius agnoſcens, ait:

Eſt Deus in nobis, agitante caleſcimus illo,
Sedibus æthereis Spiritus ille venit.

Cui ſoli etiam, utpote datori & motori rerum omnium, quicquid hic boni eſt, unicè acceptum refero, idemque ut ſemper ſit & manet quam maximè familiaris, clemens & propitius, quotidianis cum precibus oro: Si deinde etiam, reſpectu nimirum ſecundario & ſubordinato, nomine ſpiritus illius familiaris vel cum ſubnotarent, qui ſpiritus illius omnipotentis munere mihi datus & connatus, adeoque ad capeſſendum hunc laborem & producendum effectum, ceu cauſſa miniſtra & inſtrumentalis, à principe motus & inſtructus, vis nimirum & genius mentis, arte, uſu, & experientiâ informatus, illuſtratus, confirmatus: quo ſanè Spiritu niſi æquè familiari, nullis unquam vitæ meæ actionibus, dictis & cogitatis ſeparabili, uterer quotidiè, parùm utique diſcriminis inter me foret, & brutum animal, imò truncum & ſtipitem. Verum enim verò cum indiciis pateat non obſcuris, quem & qualem iſti ſpiritum, mihi familiarem & ſuggerentem, hîc indigent, eum videlicet, qui miniſteriis hominum temerariorum, ſuggeſtiones ejus clancularias impiè deſiderantium, quandoque ſe mancipans, jam Cryſtallis, jam annulis, jam aliis carceribus includi ſe ad tempus emi & vendi, mitti ſe patitur, ſummo poſſidentium tam animæ quam corporis ſæpè periculo: meritò equidem, Dei ipſius cordium ſcrutatoris, & innocuæ culpa-

tio-

culpationum istarum impiarum conscientiæ meæ testimonio fretus, traductores hosce meos & calumniatores, dona Dei divino munere mihi concessa, nec aliter, quam in Dei gloriam & hominum salutem evidenter usurpata, Cacodæmoni tribuentes, non sine horrendo blasphemiæ crimine, merito, inquam, hosce impios blasphemantes non alio dignor loco, quam quo suos ipse Christus noster Pharisæos, progeniem illam viperarum, opera divina Beelzebub ascribentium, qui tamen, utpote malus ipse, & mali omnis author, non nisi mala operatur, & si quid apparenter sub speciei boni operari videtur, non nisi in perniciem hominis dirigere meditatur. Cui proinde pessimo Dæmoni & Sathanæ, qui dona illa, in hominum salutem divinitus concessa, odio tribuunt Pharisaico, ut idem cum Authore illo suo nomen, eundem titulum merentur Sathanicum & Diabolicum, sic dignam etiam isto tam nefando crimine pœnam, nisi resipiscant seriò, suo tempore non effugient. Præter hos denique illorum etiam (Catonum, dicam, an Catapancritonum?) protervitatem & effrontem audaciam experior, qui pro more suo & caninâ impudentiâ, quâ nil non allatrant, impetunt, arrodunt, nil nisi propria magnifaciunt, cætera omnia, etiam artes & scientias liberaliores, quantumvis labello ipsis primo vix degustatas, cum suis & auctoribus & cultoribus alto supercilio aspernantur, nec risû tantum & sannis excipiunt, sed probris insuper scurrilibus, vanitatis nugamenta, stercora proclamando, prosequuntur. Eâdem dubio procul etiamnum temeritate, eodem ausû Memet & Mea sibi arripient perstringenda; immemores interim miselli illi socii, insulsi & semicocti Medicastri, imò si titulo eos convenientiore appellitem, Asini Cumani, quàm sit ipsis tam rei Medicæ, quam aliarum artium & scientiarum curta suppellex. Verùm, quod proverbio dicitur, Quo quis indoctior, eò impuden-

dentior, idem nostris hisce Zoilis & Aristarchis, si DIS placet, acutissimis usu venit. Propriâ virtute & fama cum nequeunt inclarescere, alia rem via aggredientes, virtuti & famæ aliorum calumniis detrahendo, se verò & sua magnificè jactitando, apud ignaros præsertim & simpliciores, laudem sibi & gloriam aucupantur, proverbii memores, ῥᾴδιον μωμᾶσθ᾽ ἢ μιμεῖσθ᾽. Sed ô miseram illam laudem, vanam & inanem gloriolam, quæ si deveniendum ad rem, & in illa, de qua tam profusè, & plusquam Thrasonicè gloriantur, saltandum Rhodo, planè evanescit, adeoque fortunam Icari, cujus temeritatem arroganter æmulata, pari cum dedecore subit & experitur, ut locum inveniat illud Horatianum, Risum teneatis amici. Quo sanè ex casu ignominioso, quem sibi morbum attrahit (visa loquor & nota) affectata illa gloria, pullis unquam seu decoctis seu recoctis, nedum sigillis, amuletis, characteribus, superstitionibus, incantationibus, ritibus, ceremoniis, figuris, tabulis caballisticis, curis magicis, aliisque mille vanitatibus (quibus tamen ut aliàs mirè sibi placet, sic aliis etiam sub nomine secretioris Medicinæ non raro imponit) curabilem deprehendit. Sed de isthac Censorum familia Thrasonica, se tantum & sua admirantium, alia verò aliorum opera qualiacunque sint etiam, pro sua quam superciliosè sibi arrogant, authoritate & licentia, nigro carbone notantium, quid ego multis? Sorices suo se produnt indicio: Sic nostri illi Censores temerario & insipido judicio: Quo & ipso nil aliud Præmii loco merentur, quam quod Midas olim cum de Phœbo judicasset., de quo vetus illud; Auriculas asini Midas rex habet: Quod uberius sic explicat Ovidius lib. 11. Metam. fab. 4.

——— ——— ——— Nec Delius aures
Humanam patitur stolidas retinere figuram?
Sed trahit in spacium, Villisque albentibus implet,
Instabilesque illas facit, & dat posse moveri.

Cæte-

Cætera ſunt hominis, partem damnatur in ùnam
Induiturque aures tardè gradientis aſelli.

Et hoc ſanè non invidendum ipſis præmium, noſtri ſibi habeant Midæ, eodemq; præ aliis conſpicui ſoli ſibi placeant, ſuo voto vivant, ſuo ſenſu abundent, ſolique ea ſcire, noſſe & poſſe, quæ homines demirentur, ſibi perſuadeant. Ego interim eo, quod conceſſum mihi, talento, Reipublicæ inſervire Medicæ, tuisque, Lector candide, commodis promovendis oleum & operam impendere non deſiſtam. Quo nomine etiam amicorum meorum, imò Principum, & Magnatum hortatibus obſequii malui tam in hoc quàm priore opere publicando, quam cenſuras latrantium Zoilorum caninas vereri. Ad praxin quidem meam tantum collegeram hæc primitus, ut promptuarii inſtar quotidiani, ubicunque agerem, tum domi, tum peregrè, ſemper ad manus haberem, de publicatione eorundem nil tum ſollicitus; ſed inſtantium apud me & editionem ſuadentium Germanicæ ferè totius Medicorum primariorum authoritas prævaluit tandem, ut mentem mutarem, & quæ privatis ſolum uſibus meis erant collecta, in publicum prodire paterer, memor hac etiam in parte, me non mihi ſolùm, ſed aliis etiam, qui mea indigent opera, natum. His talibus igitur, non verò Ariſtarchis illis μονοτόφοις καὶ μωροσόφοις nil niſi propria admirantibus (quorum ego judicia, cum ipſi vel fundamentorum Medicorum adhuc ignari, vel nativo quodam vitio præoccupati, vel etiam ex conſtrina nuper aut equili, illotis manibus pedibusque adhæc noſtra proruentes, ea partim imperfecta, inutilia & ſupervacanea eſſe, præcipitanter judicent, nec tamen his ingenioſiora, præſtantiora & tutiora in medium hactenus afferant, nil utique memor) Mea hæc libens communicare, nihilque invidiosè occultare volui, eo fine, ut ad Dei gloriam & proximi utilitatem ille, cui placent, utatur,

utque

utque huc tanquam ad asylum confugiat, si quis in periculo sanitatis & vitæ constitutus opem desideret, imò ut ex hoc, tanquam instructissimo Armamentario, contra quosvis morbos & affectus arma salutaria, arma remedentia depromat, quorum usum varium & multiplicem ut locupletissimè suppeditat, ita evidentissimè utentibus approbat. Id quod Medici fundamentales & Dogmatici, omnesque saniores Practici, qui illorum non fastidiunt usum, pleno ore fatebuntur. Experimini, qui vultis, sat hic pro encomiis ipse eventus. Quod si omnibus tamen placere & satisfacere hæc nequeant, sat reor esse, si bonis & peritis.

Et hæc, Lector sincere, de Thesauro & Armamentario nostro Medico Chymico, non sine plurimo labore & sudore productio, Epilogi loco dicta sufficiant. Quo quidem promissis illis in edito jam ante Thesauro accessionibus non paucis nunc locupletato tantisper utare, fruare, donec, si per fata licuerit, alia etiam, fortassis longè secretiora, non minus proprii mei ingenii inventa, suo olim tempore in lucem, & ad totius Reipublicæ Medicæ emolumentum sempiternum subsequantur. Interim bene vale, pariterque mihi cresce & fave.